

ZAKON O POSTUPKU PRED USTAVNIM SUDOM FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE*

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se pravila postupka po kojima Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustavni sud) vrši svoju funkciju utvrđenu Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustav).

Član 2.

Ustavni sud je u vršenju sudske funkcije samostalan i nezavisan i sudi na osnovu Ustava i po pravilima postupka predviđenim ovim zakonom.

Član 3.

Postupci pred Ustavnim sudom su javni i odluke se objavljuju javno.

Javnost postupka pred Ustavnim sudom isključena je za vrijeme vijećanja i glasanja, a Ustavni sud može isključiti javnost kad raspravlja i odlučuje o pitanjima koja imaju karakter državne, vojne ili druge zakonom ili drugim propisima određene tajne.

Član 4.

U Ustavnom sudu u službenoj upotrebi su bosanski i hrvatski jezik, a kao sredstva komunikacije može koristiti ostale jezike.

Ustavni sud u vršenju sudske funkcije osigurava ravnopravnu upotrebu bosanskog i hrvatskog jezika.

U Ustavnom sudu službeno pismo je latinica.

II - ZAJEDNIČKA PRAVILA POSTUPKA

Član 5.

Ustavni sud provodi postupak na osnovu odredaba ovog zakona, a u pitanjima koja nisu uređena ovim zakonom može shodno primijeniti odgovarajuća pravila procesnih zakona.

Pravila postupka koja nisu utvrđena ovim zakonom propisat će se poslovníkom Ustavnog suda.

Član 6.

Postupak pred Ustavnim sudom smatra se pokrenutim danom prijema zahtjeva ili drugog akta kojim se, u skladu sa ovim zakonom, pokreće postupak pred Ustavnim sudom (u daljem tekstu:

* Zakon o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine objavljen je u "Službenim novinama FBiH", broj: 6/95.

zahtjev), koji je neposredno predan Ustavnom sudu od strane ovlaštenog podnosioca, odnosno danom kad je preporučeno predan pošti.

Član 7.

Zahtjev za pokretanje postupka pred Ustavnim sudom sadrži određeno traženje, kao i činjenice i dokaze na kojima se zahtjev zasniva.

Podnosilac zahtjeva priložit će zahtjevu pismene dokaze kojima raspolaže.

Član 8.

Ustavni sud može tražiti od drugih sudova i državnih organa, kao i nosilaca javnih i drugih društvenih funkcija potrebne podatke i obavještenja od značaja za vođenje postupka.

Član 9.

Strankom u postupku, u smislu ovog zakona, smatraju se ovlašteni podnosilac zahtjeva za rješavanje spora, zahtjeva za ocjenjivanje ustavnosti, zahtjeva za utvrđivanje postojanja vitalnih interesa konstitutivnog naroda, zahtjeva za smjenjivanje Predsjednika Federacije i Potpredsjednika Federacije i ovlašteni podnosilac žalbe protiv odluke najvišeg suda kantona kojom je odlučeno o postojanju vitalnih interesa konstitutivnog naroda u kantonu sa posebnim režimom, s jedne i organ, odnosno osoba u odnosu na koju je postavljen zahtjev, s druge strane.

Član 10.

Stranka u postupku ima pravo i dužnost da Ustavnom sudu daje potrebne podatke i obavještenja u toku postupka i da preuzima druge radnje od značaja za odlučivanje Ustavnog suda.

Član 11.

Stranke u postupku i druga zainteresirana lica mogu u toku postupka izvršiti uvid u akte predmeta, osim u akte koji su određeni kao tajna u smislu člana 3. ovog zakona.

Uvid u akte predmeta odobrava sekretar Ustavnog suda, a vrši se u službenim prostorijama Ustavnog suda i u prisustvu ovlaštenog radnika Ustavnog suda.

Član 12.

Organe federalne, kantonalne ili općinske vlasti i druge državne organe, kao stranke u postupku, predstavljaju njihovi ovlašteni predstavnici koji su zakonom ili drugim propisom određeni da ih predstavljaju.

Stranke u postupku mogu zastupati punomoćnici na osnovu punomoćja izdatog za zastupanje pred Ustavnim sudom.

U postupku pred Ustavnim sudom, pored stranaka u postupku, mogu učestvovati i druga lica koja Ustavni sud pozove radi davanja stručnog mišljenja i drugih obavještenja.

Licima iz stava 3. ovog člana Ustavni sud može naknaditi troškove za učešće u postupku i platiti nagradu za dato stručno mišljenje i obavještenje.

Član 13.

Ustavni sud odlučuje u granicama zahtjeva koji su istaknuti u postupku.

Član 14.

Svaka stranka u postupku snosi svoje troškove, ako Ustavni sud iz opravdanih razloga ne odluči drukčije.

Član 15.

U postupku pred Ustavnim sudom ne plaća se taksa.

Član 16.

Sudija Ustavnog suda određen rasporedom poslova (u daljem tekstu: sudija izvjestilac) dostavlja prijepis zahtjeva drugoj stranci u postupku i određuje joj rok za dostavu odgovora na navode zahtjeva i dokaze koje sadrži zahtjev.

Član 17.

Radi razjašnjenja stanja stvari sudija izvjestilac može tražiti obavještenja od podnosioca zahtjeva i drugih stranaka u postupku, kao i od državnih organa. Sudija može zatražiti i mišljenje od odgovarajućih stručnjaka, saslušati svjedoke i vještake i izvesti druge dokaze, kao i tražiti da se pojedini dokazi izvedu pred drugim sudom ili organom.

Član 18.

Ustavni sud odlučuje na raspravi u svim slučajevima, osim kad je ovim zakonom predviđeno da može odlučivati na sjednici bez rasprave.

Član 19.

Predsjednik Ustavnog suda zakazuje raspravu i rukovodi njenim tokom.
Poziv za raspravu dostavlja se strankama u postupku i drugim licima koja se pozivaju na raspravu najkasnije sedam dana prije održavanja rasprave.

Član 20.

Rasprava je javna, ali Ustavni sud može iz razloga predviđenih u članu 3. ovog zakona, odlučiti da se rasprava održi bez prisustva javnosti.

Na raspravu se pozivaju stranke u postupku, a kad je to potrebno pozivaju se i predstavnici organa i drugih institucija, naučni i stručni radnici koji mogu Ustavnom sudu dati mišljenje i obavještenja od značaja za donošenje odluke.

Izostanak stranke u postupku i drugih pozvanih lica na raspravu ne spriječava Ustavni sud da provede postupak i donese odluku.

Član 21.

Raspravu otvara predsjednik Ustavnog suda i saopćava predmet rasprave.
Nakon toga, sudija izvjestilac izlaže stanje stvari ne iznoseći svoje mišljenje, a iza toga stranke u postupku imaju pravo da iznesu i obrazlože svoje stavove i zahtjeve.

Član 22.

U toku rasprave sudije Ustavnog suda, uz dozvolu predsjednika suda, mogu postavljati pitanja i tražiti razjašnjenja od prisutnih stranaka u postupku i drugih pozvanih lica o stvari koja je predmet rasprave.

Član 23.

Ako je potrebno Ustavni sud može odložiti, odnosno prekinuti raspravljavanje o određenom predmetu, radi pribavljanja potrebnih podataka i obavještenja, kao i u drugim opravdanim slučajevima.

Član 24.

Nakon što predsjednik Ustavnog suda zaključi raspravu, Ustavni sud na sjednici pristupa vijećanju i glasanju.

Član 25.

Nakon završene sjednice o vijećanju i glasanju, predsjednik Ustavnog suda usmeno objavljuje odluku Ustavnog suda, uz navođenje bitnih razloga za njeno donošenje.

Donesena i objavljena odluka dostavit će se strankama u postupku u pismenoj formi.

Član 26.

Ustavni sud na sjednici bez rasprave odlučuje o odbacivanju zahtjeva kad nije nadležan za odlučivanje o zahtjevu, kad podnositelj zahtjeva nije ovlašten za pokretanje postupka, kad zahtjev nije podnesen u zakonom predviđenom roku, kad je Ustavni sud o toj stvari već odlučio ili kad ne postoje druge procesne pretpostavke za odlučivanje o suštini stvari.

Kad Ustavni sud rješenjem odbaci zahtjev zbog toga što nije nadležan za odlučivanje, može zahtjev uputiti nadležnom sudu ili drugom organu i o tome obavijestiti stranku.

Član 27.

O predmetu koji se razmatra na sjednici bez rasprave, prije raspravljavanja i glasanja određeni sudija izlaže pravna pitanja od značaja za raspravljavanje i odlučivanje, kao i prijedlog odluke.

Član 28.

Ustavni sud odlučuje većinom glasova svih sudija Ustavnog suda.

Prilikom odlučivanja sjednici prisustvuju samo sudije i zapisničar.

Sudija ima pravo tražiti da se njegovo odvojeno mišljenje unese u zapisnik ili priloži zapisniku.

Član 29.

Ustavni sud donosi presude i rješenja.

Ustavni sud donosi presudu kad odlučuje o suštini stvari, a u svim drugim slučajevima donosi rješenje.

Presuda i rješenje moraju biti obrazloženi.

Član 30.

Presude Ustavnog suda objavljuju se u "Službenim novinama Federacije BiH", kao i u odgovarajućem službenom glasilu kantona, odnosno općine.

III - RJEŠAVANJE SPOROVA

Član 31.

Rješavanje sporova o pravima i dužnostima između institucija federalne vlasti ili unutar pojedinih institucija federalne vlasti, kantona ili općine pokreće se pred Ustavnim sudom zahtjevom te institucije, kantona ili općine čije je pravo povrijeđeno ili kojoj je, nesaglasno ustavu, federalnom zakonu ili drugom propisu, kantonalnom zakonu ili drugom propisu, nametnuta određena obaveza.

Član 32.

Zahtjev za rješavanje spora treba da sadrži naziv institucije federalne vlasti ili organizacioni oblik institucije federalne vlasti, kantona ili općine između kojih je spor nastao, predmet spora i dokaze koji ukazuju da je aktom ili radnjom suprotne strane povrijeđeno njeno pravo, pravne posljedice koje su nastupile ili mogu nastupiti zbog nastalog spora i način rješavanja spora.

Član 33.

Stanke u postupku rješavanja spora su institucija federalne vlasti, odnosno organizacioni oblik te institucije, kanton ili općina koja je podnijela zahtjev za rješavanje spora i institucija federalne vlasti, odnosno organizacioni oblik te institucije, kanton ili općina u odnosu na koju je postavljen zahtjev.

Ustavni sud može odobriti i drugim državnim organima za koje smatra zainteresiranim stranama u sporu da učestvuju u postupku.

Član 34.

Rješavajući spor između strana u postupku iz člana 31. ovog zakona, Ustavni sud može utvrditi da je određenim aktom ili radnjom jedne strane povrijeđeno pravo druge strane u sporu, utvrditi postojanje ili nepostojanje određene obaveze i odrediti da se otklone nastale posljedice takvog akta ili radnje.

IV - OCJENJIVANJE USTAVNOSTI

Član 35.

Postupak za ocjenjivanje ustavnosti iz člana IV.C.10 (2) i odlučivanje o ustavnim pitanjima iz člana IV.C.10. (3) Ustava pokreće se na osnovu zahtjeva ovlašćenog podnosioca.

Član 36.

Zahtjev za ocjenjivanje ustavnosti treba da sadrži naziv ustava kantona, zakona ili drugog propisa organa federalne, kantonalne ili općinske vlasti (u daljem tekstu: ustav kantona, zakon ili drugi propis) i naznaku odredaba koje se osporavaju, kao i ustavno pitanje koje se pojavilo u toku postupka

pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, Sudom za ljudska prava ili kantonalnim sudom, te ako je propis objavljen i naziv i broj službenog glasila u kome je objavljen, odredbu Ustava za koju se smatra da je povrijeđena; navode, činjenice i dokaze na kojima se zahtjev zasniva; druge podatke i priloge od značaja za ocjenjivanje ustavnosti i potpis ovlaštenog lica, ovjeren pečatom podnosioca zahtjeva.

Član 37.

Ako se treba ocijeniti ustavnost predloženog ustava kantona, zakona ili drugog propisa, ili usvojenih propisa koji nisu objavljeni, uz zahtjev se prilaže ovjeren prijepis tog propisa.

Član 38.

Kad se Ustavnom sudu dostavi više zahtjeva za ocjenjivanje ustavnosti istog propisa, Ustavni sud će o svim tim zahtjevima voditi, po pravilu, jedan postupak i donijeti jednu odluku.

Spajanje predmeta u smislu stava 1. ovog člana neće se vršiti ako bi to uticalo na znatnije odugovlačenje postupka.

Član 39.

Stranke u postupku ocjenjivanja ustavnosti su ovlašćeni podnosioci zahtjeva iz člana IV. C. 10. (2) i (3) Ustava i organ federalne, kantonalne i općinske vlasti, koji je predložio ili donio ustav kantona, zakon ili drugi propis.

Ako Ustavni sud odlučuje o ustavnim pitanjima koja mu predoči Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, Sud za ljudska prava ili kantonalni sud, stranke u postupku su sve strane u tom, sudskom postupku.

Član 40.

Usvojeni ili predloženi zakon ili drugi propis organa federalne, kantonalne ili općinske vlasti za koji Ustavni sud utvrdi da nije u skladu sa Ustavom neće se primjenjivati od dana objavljivanja presude Ustavnog suda u "Službenim novinama Federacije BiH", odnosno predloženi zakon ili drugi propis neće stupiti na snagu.

Zakon ili drugi propis iz stava 1. ovog člana primjenjivat će se odnosno stupiti će na snagu od dana određenog u tom propisu ukoliko se izmijeni na način koji propiše Ustavni sud.

Uzimajući u obzir sve okolnosti koje su od interesa za zaštitu ustavnosti, a naročito posljedice koje utvrđeni nesklad proizvodi, odnose koji su uspostavljeni na osnovu takvog zakona ili drugog propisa, kao i interes pravne sigurnosti, Ustavni sud može utvrditi prijelazna rješenja koja ne mogu biti na snazi duže od šest mjeseci od dana objavljivanja presude Ustavnog suda u "Službenim novinama Federacije BiH" o utvrđenoj neskladnosti zakona ili drugog propisa sa Ustavom i o prijelaznim rješenjima.

Član 41.

Od dana objavljivanja presude Ustavnog suda u "Službenim novinama Federacije BiH", kojom je utvrđeno da zakon ili drugi propis organa federalne, kantonalne ili općinske vlasti, koji je stupio na snagu nije u skladu sa Ustavom, neće se primjenjivati ni propis donesen za njegovo provođenje.

V - UTVRĐIVANJE POSTOJANJA VITALNIH INTERESA KONSTITUTIVNOG NARODA

Član 42.

Postupak utvrđivanja postojanja vitalnih interesa jednog od konstitutivnih naroda u skladu sa članom IV.A.18 Ustava pokreće se na osnovu obavijesti predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg Doma naroda da Zajednička komisija bošnjačkih i hrvatskih delegata nije razriješila pitanje koje se tiče vitalnih interesa odnosnog konstitutivnog naroda.

Postupak utvrđivanja postojanja vitalnih interesa jednog od konstitutivnih naroda u skladu sa članom IV.B.6. (1) Ustava pokreće se na zahtjev Premijera ili zamjenika Premijera ako se postojanje vitalnih interesa pojavi u radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

U postupku iz stava 1. ovog člana pored podnosioca obavijesti, učestvuju bošnjački ili hrvatski delegati u Domu naroda koji smatraju da se radi o odluci koja se tiče vitalnih interesa odnosnog konstitutivnog naroda i delegati u Domu naroda koji smatraju da se ne radi o takvoj odluci.

U postupku iz stava 2. ovog člana, pored podnosioca zahtjeva, učestvuju ministri koji smatraju da se odluka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine tiče vitalnih interesa i ministri koji smatraju da se ne radi o takvoj odluci.

Član 43.

Obavijest odnosno zahtjev za utvrđivanje postojanja vitalnih interesa konstitutivnog naroda treba da sadrži odluku, odnosno pitanje koje se odnosi na vitalni interes konstitutivnog naroda, okolnosti i činjenice na kojima se zasniva zahtjev za utvrđivanje postojanja vitalnih interesa, druge podatke i priloge od značaja za utvrđivanje vitalnih interesa te potpis ovlašćenog lica, ovjeren pečatom podnosioca zahtjeva.

Član 44.

Postupak za utvrđivanje postojanja vitalnih interesa konstitutivnog naroda je hitan.

VI - POSTUPAK ZA SMJENJIVANJE PREDsjedNIKA I POTpredsjedNIKA FEDERACIJE

Član 45.

Zahtjev doma Parlamenta Federacije za smjenjivanje Predsjednika ili Potpredsjednika Federacije treba da sadrži činjenični opis i dokaze o kršenju zakletve ili postojanju razloga nedostojnosti vršenja te funkcije.

Ustavni sud će od Predsjednika, odnosno Potpredsjednika Federacije pribaviti odgovor na navode iznesene u zahtjevu za smjenjivanje.

Član 46.

Stranke u postupku za smjenjivanje su dom Parlamenta Federacije koji je podnio zahtjev za smjenjivanje Predsjednika, odnosno Potpredsjednika Federacije i Predsjednik Federacije, odnosno Potpredsjednik Federacije.

Član 47.

Ustavni sud će presudom odlučiti o smjenjivanju Predsjednika, odnosno Potpredsjednika Federacije ili odbiti neosnovan zahtjev za smjenjivanje.

VII - ODLUČIVANJE O ŽALBI PROTIV ODLUKE NAJVIŠEG SUDA KANTONA SA POSEBNIM REŽIMOM

Član 48.

U žalbenom postupku protiv odluke najvišeg suda kantona kojom je odlučeno da li se odluka u zakonodavnom tijelu kantona sa posebnim režimom odnosi na vitalne interese konstitutivnog naroda Ustavni sud će shodno primijeniti pravila odgovarajućeg procesnog zakona.

Žalbu protiv odluke najvišeg suda kantona iz stava 1. ovog člana može izjaviti klub bošnjačkih ili klub hrvatskih poslanika u zakonodavnom tijelu kantona, u roku od 30 dana od dana u koji je klubu dostavljena odluka najvišeg suda kantona.

Član 49.

U postupku odlučivanja o žalbi pred Ustavnim sudom, pored podnosioca žalbe, učestvuju i poslanici zakonodavnog tijela kantona koji smatraju da se radi, odnosno ne radi o odluci koja se tiče vitalnih interesa konstitutivnog naroda.

Član 50.

Postupak odlučivanja o žalbi izjavljenoj protiv odluke najvišeg suda kantona je hitan.

VIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 51.

Do prvog saziva Doma naroda, njegove funkcije utvrđene u ovom zakonu vrši Ustavotvorna skupština.

Član 52.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Ustavotvornom skupštinom,
Mariofil Ljubić, s. r.